

Tallinna

Polütehnik

TALLINNA POLÜTEHNILISE INSTITUUDI PARTEIORGANISATSIOONI, DIREKTSIOONI, ELKNU KOMITEE JA TEENISTUJATE NING ÜLIÕPILASTE AMETIÜHINGUKOMITEEDE HÄALEKANDJA

Nr. 7. Laupäeval, 10. septembril 1949. a. I aastakäik

Saavutused kohustavad

3. septembril anti Eesti NSV Ministrite Nõukogus pidulikult käite Nõukogude Eesti preemiad väljapaistvate saavutuste eest Eesti NSV rahvamajanduse ja kultuuri alal.

Sellel järjekordeal Nõukogude Eesti teaduslaste preemiate jagamisel ilmes asjaolu, et silmatorkavalt suur arv autasustatuid tänavu kuulub Tallinna Polütehnilise Instituudi õppejõudude hulka.

Esimese preemia teaduse alal 10 000 rubla suuruses teadusliku töö eest „Uurimus balansseerimisalambite“ saab tehniliste teaduste kandidaat, TPI masinaehituse kateedri dotsendiks k. H. Lepikson, Uue eeskavaatori-turbamasina konstrueerimise eest, mis võimaldab tööd kõrgelt mehhaniseerimist ja turba toodangu tõusu ilme masina kohta 12 000 tonnini hoajal, saab esimese preemia tehase „Ilmarine“, Lavasaare turbatööstuse ja TPI töötajate rühm mehaanikateaduskonna dekaani E. Soonvaldi juhtimisel.

Teise preemia teaduse alal saavad TPI ehitusteaduskonna dekaan tehniliste teaduste kandidaat Heinrich Laul töö eest: „Koorimise lahutamise meetodi rakendamine elastsetele riidelite lootvate plaatide arvutamisel“ ja anorgaanilise ja analüütilise keemia kateedri vanemõpetaja Heinrich Vilbok töö eest: „Glaukonidi joonvahetuse olenevus keemilisest ja termilisest käsitlusest ning selle praktilisest kasutamisest.“

Kõigil neil autasustatud töödel on mitte ainult suur teaduslik väärtus, vaid ka veel suurem praktiline tähtsus, sest nad on kohe rakendatud tööstusse. Nii dots. H. Lepiksoni töö vastu tunnevad huvi „Leningradi Kilmuustusintituut“, „Volta“ tehase ja teised. „Volta“ tehastes dots. Lepiksoni töö aitab tunduvalt kanda nut tüüpi kiiresti tihrevalte elektrimootorite juurutamisele tööstusse ja lähemal päevil

sm. Lepiksoni poolt rekonstrueeritud balansseerimismasinat hakatakse kasutama nende elektrimootorite tootmisel.

Dots. E. Soonvaldi poolt konstrueeritud uue eeskavaatori-turbamasina suur töövoimsus tunneb igapäev, kellel on olnud muret talvekütusega, sest turbariketti on tänavu saada vabalt.

Dots. H. Lauli töötlemisi on juba rakendatud uue „Estonia“ ehitustööde juures ja v. õp. H. Vilbokil töö on tähtis ülesanne täita rahvamajanduses.

Nende autasustajate tööd peavad saama innustajaks kõigile TPI teaduslikule töötajale ja näitama, millises suunas tuleb töötada edasi. On tarvis väsimatult kõvendada loovat koostööd teaduse ja tööstuse vahel, pühendada kõik oma jõud, teadmised ja kogemused võitluseks tehnika progressi eest.

Kõigi polütehnikute kohus on järgneda nende teaduse ja tehnika novaatorite eeskujule, et auka täita oma kohustused sotsialistliku kodumaa ees.

Nõukogude Eesti preemia laureaat dots. H. Lepikson arutluses prof. H. Raudsepaiga A. Sivadil foto

TPI esimene õppepäev

1. septembril juba varajastest hommikutundidest TPI avar hoone täius teadusehimulikest noortest. Esmakorraldelt tutvustid õppetööga kõrgemas koolis esimese kursuse üliõpilased. Esialgu oli neil ehk raske harjuda, kuid raskustest saab muidugi peagi üle ja õpitakse töötama iseseisvalt.

Kella 12-ks koguneti suurde I auditoriumi, kus toimus õppeaasta algust tähistav pidulik koosolek. Avaaktusele olid kogunenud instituudi õppejõud, teenistujad ja üliõpilased.

Direktor sm. Mahl tervitas noori algava õppeaasta puhul. „Ükski kapitalistlik riik ei võimalda oma noorsoole selliseid õppimistingimusi, kui meie sotsialistlik kodumaa“ ütles ta. „See suur tähelepanu, mida osutab meie partei ja valitsus õppivale noorsoole, kohustab üliõpilasi hästi täita oma ülesanded — hästi õppima oma erialal, eesrindlikult omandama marksism-leninismi õpetust.“

Viimase kursuse üliõpilane, Stalini stipendiaat sm. Ozerov võttis sõna instituudi kommu-

nistlike noorte nimel. See õppeaasta, ütles sm. Ozerov, algab Nõukogude Liidu ja demokraatlike rahvaste järjest tugevneva võitluse tähe all rahu eest. See võitlus nõuab ka üliõpilastelt pingutusi mitte ainult nende erialases õppetöös, vaid ka pidevas poliitilise teadmiste täiendamises, samuti ka kehalise vastupidavuse arendamises. Noortest peavad kasvama teadlikud kommunismi ehitajad, tulised Nõukogude patrioovid, kõrge kvalifikatsiooniga töötajad oma erialal.

Eesti NSV Teaduste Akadeemia tegevliige akadeemik prof. P. Kogerman tervitas üliõpilasi õppejõudude nimel. Prof. Kogerman rõhutas, et õpetajad ja üliõpilased moodustavad ühtse teraviku, kelle eesmärgiks on üha paremini töötada meie rahva hüvanguks.

Veel mõned sõnavõttud, ja avaaktus on läbi ning suundutakse jälle õppetööle.

Töö ja rõõmurohke 1949/50. õppeaasta on alanud.

A. SIVADIL

30 aastat kodanluse jälgist veretööst

Pühapäeval, 4. septembril toimus Uus-Irboskas leinamüüting 6. septembril 1919. a. Irboska väljadel mõrvatud Eesti ametiühingute I kongressist osavõtnud saadikute mälestuseks.

30 aastat tagasi Eesti kodanluse Laskis siin hävitada 25 tulinahingulist rahva poega ja tütarit selle eest, et nad nõudsid rahu, — sõja lõpetamist noore nõukogude riigi vastu. Eestis tõsiseid kond ei saanud kohe kehtestada nõukogude võimu oma maal, mis siis kubises valgekaartid, imperialistide sõjasulastest jne. Kuid 30. augustil 1919. a. tuli Tallinnas kokku I eesti ametiühingute kongress, kus ligi 40 000 töölist esindavad saadikud nõudsid rahu sõlmimist ja pearemeheteva Inglise saadiku väljasaatmist.

Raeuunud kodanliku valitsuse sisetministri, sois-reeturi Hellati korraldusel 102 kongressi saadiku ajutiselt ja saadeti Irboskasse, — „Venemaal saatmiseks“. Nendest suurema grupi, — 76 inimese seadmine Punaarmee tulle alla soomusrongide ees platvormil ja ka jalgsi üle rinde ajamisel nurjus. Punaarmee võttis tööliissaadikud vennalikult vastu ja nad toimetati auvaldustega Petrogradi. Nõukogude valitsus tegi kohe ettepaneku ka ülejäänud 26 saadiku välja vahetamiseks Venes areteteeritud kodanlaste vastu. Sellele vaatamata ametiühinglased mõrvati 6. septembril.

Sei teoks haruldaselt jälk roim, — eeluurimisteta, kohtuta, süüdimõistmata tapeti rahva volitatud usaldusmehed. Eesti kodanluse koos sotsidega demonstreeris oma alatut kütuleks lään imperialistide ees, kelle vastu ja rahva huvide kaitseks oli astunud välja I ametiühingute kongress.

4. skp. saabus Irboskasse ENSV ametiühingute leinadelegatsioon, et Nõukogude Eesti töötajate nimel avaldada tänulikku austust rahva sõjaste eest-langejatele.

Leinamüütingul võisid sõna kohtade partei ja nõukogude organite esindajad, EK(b)P esindaja, mõned õnnekonobel tapatalgust pääsenud ja nüüd juba hallpäised saadikud, ENSV ametiühingute delegaadid, ja viimaste hulgas ka kõrgemate koolide ja teaduslaste töötajate ametiühingu delegaati. Jumalalt mõrvatute haual lubati teha kõik nende võitluse jätkamiseks rahurindel ja demokraatlike jõudude tugevdamiseks, koondudes selleks tihedamalt bolševike partei ja targa juhi seltsimees Stalini ümber.

V. Polonski

Õppetöö algas uuesti korraldatud ruumides

Tallinna Polütehnilise Instituudi üliõpilased alustavad uut õppeaastat remonditud ja hästi korraldatud ruumides. Alustades ringkäiku peahoones, näeme, et uue välimuse on saanud instituudi suur auditorium, võimalik kõik ruumid neljandal korrusel, samuti suurem osa auditoriume, kateedrite ja administratsiooniruume esimesel, teisel ja kolmandal korrusel. Ruumide ümberhitamise teel valmistid peahoones uued artikabinetid, millele järele tunti seni suurt vajadust. Peahoone auditoriumide sisustamiseks varuti küllaldane halk toole ja laudu, samuti täiendati kateedriruumide sisustust.

Ka peahoone hoovil on toimunud mõeldud suvelmuudatusi. Ehitati juurde tugevuslaboratooriumi katsematerjalide ladu, spordi- ja kehakultuuri kateedrite õppeabinõude kuur ja instituudi varustusosakonnale ehitati uus bensinihoold. Peahoone ja kõik teised instituudi hooned on varustatud küttematerjalidega terveks küttesoojuseks.

Jätkaes ringkäiku juba keemia- ja mäeteaduskonna hoones, näeme, et selles hoones on läbi viidud põhjalik kapitaliremont. Kõik ruumid, alates esimesest korrusest ja lõpetades neljandaga, on hästi ette valmistatud algavaks õppeaastaks. Täielikult uue sisustuse on saanud auditorium nr. 2. Remonteeritud ja korraldatud on ka teiste auditoriumide siseseaded. Laboratoriumide ruumid on kõik remonteeritud ja korda seatud algavaks õppeaastaks.

Astudes majandusteaduskonna hoonesse Kohtu tänavas, näeme, et ka siin on läbi viidud põhjalik remont auditoriumide, kateedrite ruumides ja teaduskonna dekaanide. Käesoleval aastal on majandusteaduskonna hoone ruumid muutunud veelgi kaunimaks. Ümberhitustega suurendati auditoriumides kohtade arvu ja kateedrite ruumides on loodud paremad töö- võimalused õppejõududele.

Instituudi ühiselamus nr. 1 teostati kapitaliremont eluruumides ja kõrvalruumides. Ühiselamus nr. 2 viidi läbi remontitööd, akende, uste, põrandate ja küttele kollette osas. Ühiselamus nr. 3 remonteeriti osa elutuba ja seati korda kõrvalruumid.

Nõukogude valitsus ja bolševike partei kannab eriliselt hoolt kõrgemate õppeasutuste eest. Õppevõimaluste parandamiseks ja üliõpilaste heaolu kindlustamiseks määratakse igal aastal suured summad instituudi hoonete remonteerimiseks ja uue inventari soetamiseks. Algalval õppeaastal seisab kõikide töötajate ja üliõpilaste ees ülesanne häärepermehelikut hoida meie instituudi auditoriumidesse, laboratooriumidesse paigutatud siseseaded ja inventari ning pidada eeskujuliku puhtust ja korda kõigis ruumides.

H. EESMAA
TPI majandusosakonna juhataja

Veel kord füüsikast TPI-s

Prof. Alma kirjutusele füüsika osatähtsusest TPI-s, mis avaldati „Tallinna Polütehnikas“ veergudel seoses mitmei ebarahuldavate tänavuste sisseastumiseksamite tulemustega, lubatagu mul käesolevaga lisada veel järgmist.

TPI füüsikakateeder on üliõpilastele vajaliku füüsikateaduste (aseme saavutamise eest võideldud lakkamatult. See on ka arusaadav, kuna füüsika on kõgu meie materialistliku maailmavaate teaduslik alus. Füüsika kursuses juhatakse tähelepanu igasugustele idealistlikele moonutustele ja väärtõlgistustele ning seletatakse ära kõik „salapärased“ nähted teaduslikult, olgu see näit. kas vöe nakkhiire „kuues meel“ jne. Näidetel varal, nagu kvantiteedi üleminekud kvaliteediks, relatiivise ja absoluutse töe mõistet jms., tutvustatakse õppijat diallektilise materialismi ja tema meetodiga kõgu füüsikakursuse ulatuses. Suurt tähelepanu pühendab kateeder ka meie teaduse tehnilise kaadri tutvustamisele teaduse saavutustega ja kodumaiste avastuste prioriteedi selgitamisele.

On küll nii, et keskkoolist tulnu juba teatud määratunneb füüsikalisi nähted ja oskab neid ka seletada, kuid tal sejuures peagu täielikult puudub kvantitatiivsete seoste, füüsikaliste suuruste täpsete definitsioonide ja mõõtühikute tundmine ning oskus mõelda konkreetsetl füüsikalisel. Nendele momentidele panebki kateeder erilist rõhku. Füüsika kursuses esineb terve rida oluliselt uusi mõisteid, nagu elektrodünaamilised väli, elektromagnetilise laine impulss ja palju teisi, mida õppija suudab mõista vaid siis, kui ta neid ei püüa siduda teistega, temale juba tuttavate mõistetega, vaid õpib ära uue suure või mõiste omandades ja harjub tema tarvitamisega. Minu kogemused on ühtlasi näidanud, et vastupidiselt üldiselt levinud arvamusel on arusaamiseks raskeim aine mitte matemaatika, vaid nimelt füüsika. Kui matemaatika käsitelise iseenesest väga lihtsaid skeeme, siis füüsikas aga on meil teadmised väga keerukate olukordade analüüsimisega just nende

lihtsustatud matemaatiliste mõistete ja skeemide varal.

Seepärast füüsika omandamine jagunebki mitmesse, omavahel seotud vormi. Loengul üliõpilane tutvub füüsikaliste nähtetega otsese demonstratsioonide kaudu. Kateeder paneb sellele erilist rõhku ja on oma vastavale riistade kogule viimase aja saanud ka hulga väärtuslikku lisa. Loengul rühitakse tähelepanu nähtuste kulgemise isearsustele, rõhutades sejuures eriti tähtsaid asjaolusid; seletatakse kvantitatiivseid seoseid ja antakse memotehnilised reeglid nende parimaks meelestimiseks, dikteeritakse täpsed mõistetega ja ühikutega definitsioonid, ning illustatsioonina arvatatakse läbi mõni füüsikaline ülesanne.

Loengumaterjalil täiendav selgumine ja temaga harjumine toimub harjutustundidel ja laboratoorsetel töödel assistendi juhtimisel. Viimane etapp — materjalil lõplik mällukinnitamine, — toimub aga iseseisvalt kodus. Seda täielikku valdamist saab käite ikkagi ainult küllaldaselt kestva ja süvenenud iseseisva töö abil.

Mida kauem mingi tutvus kestab, seda põhjalikum ta tavalistelt on. Seepärast peab ka töö füüsikas kõigis tema etappides algama täie hooga kohe semestri alguses. Harva juhtub küll ka seda, et üliõpilane on kursuse kestel läbi teinud rea kontrolltöid ja tema teadmisi on kontrollitud harjutustundides ja laboratooriumides, kuid eksameil „oskab“ ta vastata siiski vaid keskkooli taseme ulatuses. Need aga on muidugi vaid haruldused ja inseneri niisugusest õppijast niikuini ei saa.

Käesoleval semestril alustab tööd ka üliõpilaste teaduskuluühingu füüsikaring. Selles ringis õppija võib täiendada oma teadmisi ja oskusi iseseisvalt. See teretulnud täiendus füüsika seniste õppevõimalustele aitab omalt poolt kaasa uute meistritelike kaadrite võrsumisele, kes on võimelised viljelema meie sotsialistliku kodumaa tormiliselt arenevat tehnikat täielmääralt.

Dots. G. METS

TPI spartakiaadi kalender

1) Tennise esivõistlused	4.—24. sept.
2) Võrkpalli välkturniir	5.—24. "
3) Korpvpalli välkturniir	5.—24. "
4) Laskevõistlused	5.—25. "
5) Teaduskondade sisemisest eel- võistlused kergejõustikus	6.—25. "
6) Jalgpalli esivõistlused	20.—24. "
7) esivõistlused	10.—24. "
8) Purjespordi esivõistlused	12.—24. "
9) Täheõit mootorrattate ja autodele TPI TRÜ	22.—24. "
10) Kergejõustiku löppvõistlused	24. ja 25. "
11) Jalgpalli finaali	25. "
12) Spartakiaadi löpp ja andluidade väl- jaandmine	25. "

Viime oma spartakiaadi läbi kõrgel sportlikul tasemel!

TPI SPORTLASTE SAAVUTUSI ÕPPEVAHEAJAL

1. UJUMISES.

Õppevaheaeg möödus TPI ujajatel-sportlastel huvitavate võistlusreiside ja pikema võistlustega.

Paremaid tagajärgi saavutasid Juhana Väljajaga (EO) Odessas, kes tuli üleüldiseks üliõpilaskonna tšempioniks 100 ja 200 m seliliujumises aegadega vastavalt 1.22,2 ja 5.04,5 ja Albert Norak, kes tuli Eesti NSV tšempioniks 100 ja 200 m seliliujumises, esivõistlustel Elvas, aegadega 1.14,1 ja 2.44,2.

Väljajaga ja Norak võitsid osa ka üleüldisest Ametiühingute esivõistlustest Bakuus 5.–10. aug. tulles seal — Norak II kohale 200 m seliliujumises, ajaga 2.45,0 ja III kohale 100 ja 200 m seliliujumises.

Pikima võistlusreisi sooritas Al-der Schipai (EO), kes võitis osa VKÜ „Spartaki“ esivõistlustest Batumi, tulles seal keskmistele kohtadele.

Võistlustel Elvas ja Odessas võitsid veel osa Sven Ellandi (Meh.) ja Ivo Soidra (Maj.), kes esinesid noorte võistlejate kohta küllalinki tüblilt. Ellandi tuli Elvas IV ja I kohale ja Odessas XVIII kohale (50 võistlejat).

Suuri edusamme ujumises tegi V kursuse Arhitektuuri osak. üliõpil. Asta Kruse. Kui Kruse veel Jäneeda laagris ei suutnud 100 m rinnuliujumises ületada kahe minuti piiri, siis Elvas, ENSV esivõistlustel saavutas ta juba V koha, ajaga 1.48,5 ja Ametiühingute esivõistlustel nõudapäävad enne aja 1.50,4 (III koht).

2. VÖRKPALLIS.

Suvehooaja oodatuid spordisündmusi võrkpalluritele on ENSV võrkpalli esivõistlused, millest võtavad osa 6 vabariigi tugevamat võistkonda. TPI võrkpalli meeskond valmistis käesoleval aastal nendeks võistlusteks eriti hoolsalt ja pärast treeninglaagri lõppu sõideti juuli keskpaiku Viljandis toimunud võistlustele kindla võidutahetega. Võistlustel kandis ettevalmistustöö ka head vilja, — TPI meeskond tuli esivõistlustel II kohale saavutades meistriks tulnud Tallinna „Spartakiga“ ühepalju punkte ja ENSV meister selgus alles geimide paremusest. TPI meeskond oli turniiri ühtlaseimad, kus kõik mängijad on võimalised nii tõstma kui ka suruma. Surujaist olid kindlamaiks P. Jürjo ja S. Kurotskin ja kaitsesmängijaist tüblimaiks A. Milk ja H. Tõniste. Meeskonna pruudseks oli vähene vastupidavus, mille tõttu turniiri lõpul ei suudetud esitada nii hoogsat mängu kui näiteks alguses Tallinna „Kalevi“ vastu.

TPI meeskond võitis turniiri Tallinna „Kalevi“ 3:1, Tartu USK 3:1, Tartu „Kalevi“ 5:0 ja Võru „Kalevi“ 5:2, kuid kaotas Tallinna „Spartakile“ 1:3.

3. MOOTORSPORTIS.

Mootorsportlastest on edukamalt suvehooajal esinenud maajandusteaduskonna üliõpilane A. Valma, kes saavutas juunikuus toimunud hipodroomi võistlustel junioride klassis II koha, juuli alul toimunud Pärnu Sauga kolmnurga võistlustel III koha ja juuli lõpul Tartus toimunud võistlustel I koha. ENSV esivõistlustel TT rajal ei pääsenud A. Valma masinarikke tõttu esimeste hulka.

Mootorspordi sektsiooni peamiseks tegevuseks suveperioodil on olnud uute mootorratrite ja autojuhide ettevalmistamine. Praegu käimasolevast mootorratrite kursusest võtab osa 20 ja V liigi autojuhide kursusest 25 üliõpilast.

TPI SÜGISSPARTAKIAADI ALUPELJALT 7. SEPT. 1949. A. Õppejõudude võrkpallurid võistlustes Õpetajate Instituudi meeskonnaga vastu. E. Viljaranna foto

TPI esimese sügisspartakiaadi kulg

TPI üliõpilaste, teenistujate ja õppejõudude kehakultuuritöö arendamise, massilise VTK kompleksi normide sooritamise, TPI sportliku töö tulemustest kokkuvõtete tegemise ning parimate sportlaste ja parima teaduskonna selgitamise eesmärgil spordi alal viiakse läbi 4. kuni 25. septembrini k. a. TPI I sügisspartakiaad.

Sõprusdemedete süvendamiseks ja sportliku võistluse suurendamiseks võtavad osa spartakiaadist veel Tallinna Õpetajate Instituut, Tarbekunsti Instituut ja Riiklik Konservatoorium.

Sügisspartakiaad viiakse läbi järgmistel spordialadel:

1) Kergetõstik: meestele — 100, 200, 400, 800, 3000, 4x100 ja 800+400+200+100 m jooks; kõrgus-, kaugus-, kolmik- ja teivas-hüpe; kuulitõuge, odavise ja kettaheide; naistele 100, 400, 800, 4x100 ja 400+300+200+100 m jooks; kettaheide.

Võistlustest võivad võtta osa kõik TPI üliõpilased, teenistujad ja õppejõud, TPI ettevalmistusosakond ja Tallinna Kõrgemad õppeasutused.

Võistlused viiakse läbi:

1) Kergetõstikus meestele — võrkpallis, jalgpallis, sõudmises ja laskmises teaduskondadevaheliste meeskonnavõistlustena.
2) Kergetõstikus naistele — tennis, purjespordis ja mootorspordis individuaalvõistlustena.

Teaduskonna võistkonna suuruseks on:

1) Kergetõstikus meestele — 25 meesvõistlejat. Igal võistlusal kuulub teaduskonna võistkonda 5 võistlejat. Iga võistleja võib võtta osa peale teatejooksude veel neljal alal.
2) Võrkpallis ja korvpallis — üks meeskond ja üks naiskond.
3) Jalgpallis — üks naiskond.
4) Sõudmises — meestele kaks paatkonda, naistele üks paatkond.
5) Laskmises — 1 võistkond, koosseis 8 meest ja 2 naist.

Individuaalvõistlusladel on osavõtjate arv piiramatud. Võistlustest osavõtavad teised kõrgemad õppeasutused võistlejad samadel alustel kui TPI teaduskond, väljaarvatud laskmine.

TPI teenistujad ja õppejõud võtavad võistlustest osa ühise kollektiivina.

Spartakiaadi pidulik lõpetamine toimub 25. sept. k. a. „Dünamo“ staadionil, kuhu minnakse rongikäiguga Snelli tiigi äärselt spordiplaatsilt, massruudiga Toompööstäe, Kaarli tänav, Väidu väljas, Narva maantee, „Dünamo“ staadion.

Rongikäigust võtavad osa kõigi Tallinna Kõrgemate õppeasutuste üliõpilased, õppejõud ja teenistujad. Kõik spordilased liiguvad ühises kolonnis. 25. sept. kell 12 algavad „Dünamo“ staadionil kergetõstikule lõppvõistlused ja jalgpalli finaali.

Võitjate austamine ja auhindade kättemõtmine toimub pühapäeval, 25. sept. kl. 21.00 J. Tombi nimelises Keskkuurihoones.

TPI sportlaste suvelaager

TPI sportlaste spordimeistrite töstmiseks ja TPI esinud võistkondade moodustamiseks korraldas Kehalise Kasvatuse ja Spordikateeder koos Spordiklubiga 27. juunist kuni 20. juulini spordilaagri 50 paremale TPI sportlasele. Laager viidi läbi Jäneeda Põllundustehnikumi juures.

Esimese vahetusena viibisid laagris TPI kergetõstiklased ja ajujad. Treenerite A. Lannuse ja J. Palo juhitud toimunud pingas treeningus viimistledid sportlastel siin oma sporditehnikat, trennisid vastupidavust ja suulasid loenguid sporditehnikat, treeningmeetodidest ja poliitilistest ning ühiskondlikest päevaprobleemidest. Laagris toimunud võistluste tulemusena koostas TPI võistkond, kes esindab TPI-d Odessas toimunud NSV Liiu kõrgemate koolide „avespartakiaadil.“

Teise vahetusena saabusid laagrisse TPI võrkpalli I ja II meeskond. Võrkpallurid valmistisid siin ENSV võrkpalli esivõistlusteks. Treener O. Milk'i juhitud ühtlasti meeskondade võistluste tulemusena koostas TPI võistkond, kes esindab Tallinna Riikliku Konservatooriumi naisvõrkpallurid, kes olid TPI-lastel mängupartneriks. TPI naiskond ei saanud alanud suvespartakiaadil võistlustel võistluste tulemusena võtta ja seetõttu moodustati laagris enamiku algajad võrkpallimängijad. Püüdlikus treeningus selgusid siin mõnedki uued andekad naisvõistlused. See laagri koosseis oli esirindlikum kunstilise isetegevuslike ürituste läbiviimisel.

Läbiviitud spordilaagril oli TPI sportidel suur tähtsus. Siin, kasutades otstarbekalt oma suvepuhkust, said paremad TPI sportlased, vaatamata lühikesele ajale, põhjaliku ettevalmistuse oma spordialal, ja siin, ühises laagris, siivesse TPI sportlaste kollektiivsus — moodustus tugev TPI spordiaktiiv, kelle ülesandeks on hoida kõrgel TPI spordiajal ja kaasa tõmmata sportlikule tööle kõige laiadasemad üliõpilashulgad.

O. Saar

L. Tens   Vastutav toimetaja A. SIVADI

Suvela spordiradadel

Heites pilgu tagasi möödunud suveperioodile, võime jääda rahule TPI sportlaste tulemustega. On toimunud põhiline murrang meie sportlaste seas, kes nüüd aktiivselt, teiste kollektiivide esirreast, võtavad osa suurimast üritusest. Püüan siin anda lühikesi ülevaateid toimunud võistlustest, kus meie sportlased kaitsesid TPI spordiajal.

TPI parimad kergetõstiklased, eesotsas M. Vallikivi, H. Kõverjala, B. Junki, L. Rahumäe ja H. Elleriga, võitsid osa Odessas toimunud Nõukogude Liiu kõrgemate koolide esivõistlustest, kus üliõpilane B. Junk saavutas kümnes NSVL kõrgemate koolide tšempioniti. Nendest võistlustest ei võtnud osa H. Rausberg ja J. Sandpank, kes sel ajal viibisid NSVL kergetõstikule paremiku treeninglaagris.

Kuna eelmajainitud võistluste ajal viibis meie paremik välispool ENSV piires, siis tuli ENSV ametühingute spartakiaadil TPI spordiajal kaitsa kergetõstiklasi Sarvini, Tomsoni, Abramsoni, Parveli, Umnikul, Viikmaal ja J., ning ujumises Norakit ja Krusel. Nende poolt üldkokkuvõttes saavutatud VI koht 19-st maakonnast ja spordiorganisatsioonist näitab kujalkalt, mida, on võimalik saavutada küllaldase tahumise ja innuga.

Tallinna esivõistluste võitjate austamisel võisid paljud TPI sportlased vastu diplomid ja karikad. H. Kõverjalgal sai I koha 3000 m takistusjooksus ja II koha 1500 m jooksus. M. Vallikivi II koha 400 m ja II koha 800 m jooksus, Tiikan II koha 10 km käimises, Palo II koha teivas-hüppes, jne. — mis pole veel sugugi täielik TPI sportlaste-osavõtjate loetelu.

ENSV 1949. aasta kergetõstikule esivõistlustel tulid teiskordselt ENSV tšempionideks mehanikateaduskonna V kursuse üliõpilane Hugo Rausberg ja keemioteaduskonna I kursuse üliõpilane Endel Küllik. ENSV tšempionitiili saavutasid veel H. Kõverjalgal ja uue ENSV rekordi püstitaja B. Junk.

Suureks saavutuseks tuleb lugeda TPI võrkpallimeeskonda II kohta ENSV esimese grupi esivõistlustel. TPI meeskond koosseisus P. Jürjo, S. Kurotskin, J. Lindpere, A. Milk, H. Tõniste, H. Liblik ja A. Uus oli turniiri ühtlasemaid ja püüdlikumaid.

Omades tugevat kollektiivi, kus kõik mängijad on võimalised nii tõstma kui ka suruma, saavutades nad kindlalt teise koha! Selles kõrge hinnangus andis „Kehakultuur“ TPI meeskonnale.

Majandusteaduskonna üliõpilane sm. Valma kaitses TPI spordiajal TT rajal, kus ta konkurentsirikkas, raskest sõidus ENSV esivõistlustel saavutas hinnatava VI koha.

Ujumises tuli kahekordseks ENSV tšempioniks maajandusteaduskonna üliõpilane A. Norak. Ehitusteaduskonna üliõpilased Asta Kruse tagajärg 200 m rinnuliujumises on ENSV 1949. a. edetabeli viie parima hulgas.

Täiehoob TPI sportlaste kaader. Nii astusid TPI-esse õppima 2. kordne ENSV tšempion Endel Küllik, tuntud spionterid U. Liiv ja H. Tuulmäär, kesmaaajooksja H. Lillepea, ja mitmeid korvpallureid ja jalgpallureid koolinoortest meistremeeskonnast. Ka see peab osutama tähtsaks teguriks meie spordielu edasisele arengule.

On möödunud suvi. Meie instituut sportlased on toime tulnud suure saavutusega — meie spordiklubi võidab üha suuremat ja suuremat autoriteeti. Väikesest kollektiivist on saumas elujuline tugev spordikollektiiv, mille suudab edukalt kaitsa Polittehnilise Instituudi spordiajal ja kasvatada meie üliõpilasi füüsiliselt tugevateks, tehnikalisteks, karastatuteks Nõukogude Liiu kodanikeks.

Meh.-tead. IV kursuse üliõpilane G. ABRAMSON

VSÜ „Kalevi“ karikavõistlused

Ajavahemikus 20. aug. kuni 2. sept. s. a. toimusid Harjuruu tennisväljakul „Kalevi“ kehakultuurikollektiivide vahelised tennisvõistlused rändkarikale. Möödunud aastal võitis karika TPI võistkond koosseisus H. Iivand, I. Kook ja Kull.

Tänavusest karikavõistlusest võitis osa 20 kollektiivi, nende hulgas ueli TPI võistkonda. Iga võistkond koosnes kolmest mängijast ja kokku peeti iga kahe meeskonna vahel seitse mängu. 30. ja 31. aug. toimunud poolfinaalides TPI I võitis TPI III 7:5.

Finaalis kohtusid karikakaitse ja TPI ja Riikliku Planeerimiskomisjoni võistkonnad. Lorens (TPI) võitis Joosti 6:5 6:4, kuid kaotas Purjule 4:6 1:6. Naisüksikmängus Tens (TPI) võitis Siirandi 6:1 6:1, segapaarismängus Tens-Roster võitis Siirandi-Purju 6:5 6:2, ja meespaarismängus Lorens-Roster saavutasid võidu Joosti-Purju üle 7:5 6:0. Seega lõppes finaalkohtumine TPI võistkonna (koosseisus: J. Lorens, H. Roster, L. Tens) kasuks 6:1.